

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร เรื่อง การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด ฉันรักภาษาไทย

นำเสนอเมื่อ : 24 ส.ค. 2552

ชื่อการศึกษา : การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด ฉันรักภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านริมลาว
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1

ชื่อผู้ศึกษา : นางนิตยาสามหมื่นคำ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ปีที่ศึกษา : 2551

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้และการพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคม การอ่านทำให้เกิดการพัฒนาสติปัญญา ความรู้ความสามารถ พฤติกรรม และค่านิยมต่างๆ รวมทั้งช่วยในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิต พัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดของชีวิต การอ่านจึงมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์อย่างยิ่ง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549 : 1)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษา กับกระบวนการอ่าน กระบวนการเรียนรู้และการอ่านในมาตรา 24 (3) และ (5) ในมาตรา 4 กล่าวไว้ว่า การศึกษา หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างตลอดชีวิต และในมาตรา 24(3) และ (5) ได้ระบุไว้ว่า

การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมให้
ผู้เรียนรักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ

สภาพแวดล้อมเพื่อการเรียน

และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2546 : 2-12)

การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตจะเกิดขึ้นได้

นักเรียนต้องมีนิสัยรักการอ่านจะทำให้ให้นักเรียนและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามแนวการจัดการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ที่ยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้

และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด

กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ

และเต็มตามศักยภาพโดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนี้ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ

การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้แก้ปัญห การเรียนรู้

จากประสบการณ์จริง สถานศึกษาคควรจัดการเรียนการสอน

และจัดกิจกรรมบูรณาการองค์ความรู้ต่างๆ ที่เกื้อกูลส่งเสริมการเรียนรู้

โดยใช้กระบวนการอ่านในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549 : 10)

จึงเป็นที่มาของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ที่มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข

และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ

จึงได้กำหนดจุดมุ่งหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านการอ่านคือ มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่าน

รักการเขียน และรักการค้นคว้า (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545ก : 4)

โดยกำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบหลักสูตรการศึกษา

ขั้นพื้นฐานในระดับช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3) ไว้ว่า

สามารถอ่านได้คล่องและอ่านได้เร็ว เขาใจความหมายและหน้าที่ของคำ

กลุ่มคำ ประโยค และเขาใจขอความที่อ่าน นำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาคิด

คาดคะเนเรื่องราวหรือเหตุการณ์ และกำหนดแนวทางการปฏิบัติได้

เลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ทั้งความรู้และความบันเทิง

(กระทรวงศึกษาธิการ. 2545ข : 2)

จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ถึงสถิติการอ่านหนังสือของคนไทยพบว่า คนไทยอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป

อ่านหนังสือลดลง จากร้อยละ 69.1 ในปี 2548 เป็นร้อยละ 66.3 ในปี 2551

และจากจำนวนคนที่ไม่อ่านหนังสืออีกร้อยละ 33.7 นั้น

ใช้เวลาเพื่อดูโทรทัศน์ถึงร้อยละ 54.3 รองลงมาคือ ไม่มีเวลาอ่าน ไม่สนใจหรือไม่ชอบอ่านหนังสือ และอ่านหนังสือไม่ออก ตามลำดับ ซึ่งจากสถิติโดยภาพรวมพบว่า คนไทยอ่านหนังสือลดลงเกือบทุกวัย ส่วนใหญ่จะใช้เวลาดูโทรทัศน์มากขึ้น ทำให้จินตนาการน้อยลง อย่างไรก็ตามคนไทยใช้เวลาอ่านหนังสือน้อยลง จากเฉลี่ย 51 นาทีต่อวันในปี 2548 เหลือ 39 นาทีต่อวัน ในปี 2551 โดยมีกลุ่มเยาวชนอ่านหนังสือมากที่สุด 46 นาทีต่อวัน (สำนักข่าวแห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ http://thainews.prd.go.th/PrintNews.php? m_newsId=255204010010&tb=N255204.2551)

จากความสำคัญของการอ่าน สภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงได้พัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด จันรักภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ขึ้น เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการอ่าน มีความภาคภูมิใจในตนเอง มีความกระตือรือร้นใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย สามารถเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรูของครูผู้สอนอีกทางหนึ่ง

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด จันรักภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านริมลาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้หนังสือหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด จันรักภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด จันรักภาษาไทย

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด จันรักภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 โรงเรียนบ้านริมลาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านริมลาว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใฝ่เรียนใฝ่รู้ และมีทักษะการอ่านสูงขึ้น
3. หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด จันรักภาษาไทย ส่งเสริมให้นักเรียน

ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และใช้การอ่าน เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้

4. หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด
ฉันรักภาษาไทย เป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน
ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ

สมมุติฐานของการศึกษา

1. หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด ฉันรักภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80
2. คะแนนทดสอบหลังเรียนหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน
ชุดฉันรักภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน
อย่างน้อย ร้อยละ 30
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
มีความพึงพอใจต่อการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด ฉันรักภาษาไทย
ในระดับมาก

ขอบเขตของการศึกษา

1. **ขอบเขตประชากร**
ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านริมลาว
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 ปีการศึกษา 2551
2. **ขอบเขตด้านเนื้อหา**
การศึกษาครั้งนี้ มุ่งพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด ฉันรักภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านริมลาว
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 ตามมาตรฐานการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ดังนี้
มาตรฐาน ท
4.1.1 สามารถสะกดคำโดยใช้น้ำเสียงและรูปของพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์
ประสมเป็นคำอ่านและเขียนคำได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของภาษา
มาตรฐาน ท 4.1.2 เข้าใจความหมายและหน้าที่ของคำ กลุ่มคำ ประโยค
การเรียงลำดับคำและเรียบเรียงประโยคตามลำดับความคิดที่ชัดเจน
โดยนำคำและชุดคำจากหนังสือสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชุดภาษาเพื่อชีวิต
ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
มาจัดทำเป็นบทร้อยกรองประกอบภาพจำนวน 14 เล่ม ดังนี้
เล่มที่ เรื่อง ลูกตาลรักเรียน

เล่มที่	2เรื่อง	ฉันรักภาษาไทย
เล่มที่	3เรื่อง	ฟ้าใสดาวสวย
เล่มที่	4เรื่อง	บ้านของคุณตา
เล่มที่	5เรื่อง	แม่น้ำกกที่รัก
เล่มที่	6เรื่อง	เที่ยวป่าพาเพลิน
เล่มที่	7เรื่อง	สวนกล้วยคุณตา
เล่มที่	8เรื่อง	คนเก่งของแม่
เล่มที่	9เรื่อง	ดาวจ้อยูไหน
เล่มที่	10เรื่อง	เที่ยวทองเหลืองเรียนรู้อะไร
เล่มที่	11เรื่อง	ทุ่งรวงทองของคุณพ่อ
เล่มที่	12เรื่อง	เพื่อนแท้
เล่มที่	13เรื่อง	รู้จักออม
เล่มที่	14เรื่อง	ธรรมชาติน่ารัก

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด ฉันรักภาษาไทย

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 ประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด ฉันรักภาษาไทย
ตามเกณฑ์ 80/80

2.2 ความแตกต่างของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จากการใช้
หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด ฉันรักภาษาไทย

2.3 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน
ฉันรักภาษาไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

หนังสือชุดส่งเสริมการอ่าน ชุด ฉันรักภาษาไทย หมายถึง
หนังสือนิทานประกอบภาพ ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น จำนวน 14 เล่ม
เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านให้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โดยมีลักษณะเป็นบทรอยกรอง มีภาพประกอบสีสดใสสวยงาม
เนื้อหาเหมาะสมกับนักเรียนช่วงชั้น ที่ 1

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง

ผลสัมฤทธิ์จากการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด ฉันรักภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ที่ได้จากการตอบแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน
ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น

ประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด จันรักภาษาไทย

หมายถึง

อัตราส่วนระหว่างค่าร้อยละของค่าเฉลี่ยจากการปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียนโดย
ใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด จันรักภาษาไทย
กับค่าร้อยละของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน
โดยใช้ประสิทธิภาพ 80/80 เป็นเกณฑ์ตัดสิน

80 ตัวแรก หมายถึง

ประสิทธิภาพของกระบวนการโดยพิจารณาจากร้อยละของคะแนนเฉลี่ย
ของนักเรียนจากการเรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด จันรักภาษาไทย

80 ตัวหลัง หมายถึง

ประสิทธิภาพของผลผลิตโดยพิจารณาจากร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบ
หลังเรียน ของนักเรียนหลังเรียนทุกแผนโดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80
ขึ้นไป

ความพึงพอใจของนักเรียน หมายถึง ทัศนคติ ความรู้สึก หรือ
ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านริมลาว
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 ที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด
จันรักภาษาไทย

เครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้เครื่องมือ ประกอบด้วย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

1.1 หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด จันรักภาษาไทย

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 14 เล่ม

1.2 คู่มือการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด จันรักภาษาไทย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

2.1 แบบประเมินคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด

จันรักภาษาไทย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งเป็น 5 ระดับ

2.2 แบบทดสอบก่อนและหลังการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด

จันรักภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ และแบบทดสอบระหว่างเรียน จำนวน 14 ชุด

ชุดละ 10 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก

2.3

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด
ฉันรักภาษาไทย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

การจัดทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด ฉันรักภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านริมลาว จังหวัดเชียงราย
ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร
 E_1/E_2 นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2. การเปรียบเทียบผลต่างระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังกา
รใช้หนังสือชุดส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละของคะแนนที่เพิ่มขึ้น
นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนบ้านริมลาว จังหวัดเชียงราย ที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด
ฉันรักภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการศึกษา

การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด ฉันรักภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านริมลาว
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1

ผลการประเมินประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านปรากฏดังนี้

1. ผลการประเมินประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด
ฉันรักภาษาไทย ปรากฏดังนี้

1.1 ผลการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง

หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด ฉันรักภาษาไทย สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง มีประสิทธิภาพ E_1/E_2
เท่ากับ 83.63/81.11

1.2 ผลการทดลองแบบกลุ่ม

หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด ฉันรักภาษาไทย สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการทดลองแบบกลุ่ม มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ
82.85/82.58

1.3 การนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด จักรพรรดิภาษาไทย สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย มีประสิทธิภาพ E_1 / E_2
เท่ากับ 85.74/85.42

2. ผลการวิเคราะห์คุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด
จักรพรรดิภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2.1

ความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลังการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด
จักรพรรดิภาษาไทย

ความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลังการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน
ชุด จักรพรรดิภาษาไทย พบว่า

คะแนนของนักเรียนหลังการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด จักรพรรดิภาษาไทย
สูงกว่าก่อนการใช้ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 6.67 คิดเป็นร้อยละ 33.33

โดยก่อนการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด จักรพรรดิภาษาไทยค่าคะแนนเฉลี่ยเป็น
10.42 หลังการใช้คะแนนเฉลี่ยเป็น 17.08

และเมื่อพิจารณาคะแนนของนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า

นักเรียนมีคะแนนสูงขึ้นทุกคน โดยมีคะแนนการประเมินเพิ่มขึ้นสูงสุดเท่ากับ
10 คะแนน และต่ำสุดเท่ากับ 4 คะแนน

2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน
ชุด จักรพรรดิภาษาไทย

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด
จักรพรรดิภาษาไทยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($= 2.95$)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากทุกรายการ